

Rất nhiều người viết bài “Dân Chỗ Cho Ai?” Bài này trích từ một trong những bài viết của tôi. Vì tác giả bài đó viết rằng hiện nay có một số ý kiến trái với tôi rằng dân tộc Việt Nam không ai còn tranh đấu cho tự do dân chủ của mình. Số người này là số đông.

Chắc chắn X-Cafe đăng bài đó lên cũng có ý muốn cho người suy nghĩ và thảo luận, cho nên ngay sau đó họ đã đăng bức thư trả lời người đọc rằng: Dân Chỗ Cho Tui! Chúng tôi sẽ đăng luôn thư trả lời này.

Nhưng đây là một câu hỏi đáng suy nghĩ và bàn bạc. Thật sự, khi đòi hỏi xã hội phải sống dân chủ, chúng ta muốn cho ai hưởng lợi do dân chủ? Khi đó cuộc chiến dân chủ thì người ta phải có quyền bàn bạc, quyền quyết định bằng lá phiếu, ý kiến nào đúng nhất phải được chấp nhận, đó là những điều bình thường của một quốc gia banh này. Vậy trong chính phủ Cộng Sản họ cũng nói đến dân chủ thì có ai được sống theo những quy tắc, những điều của cuộc chiến dân chủ hay không?

Một vấn đề người viết rằng khi đồng Cộng Sản nói đến dân chủ, họ ra họ chiến giành những quyền dân chủ cho người trong đồng cỏ họ mà thôi. Người ngoài, họ là toàn thể dân chúng ngoài đồng, không ai được hưởng những điều đó!

Nhưng nói như vậy cũng là một nỗi buồn. Vì ngay trong nội bộ đồng Cộng Sản, Liên Xô đã i trung cho đến Trung Cộng và Việt Nam bây giờ, họ có cho các đồng viên đồng chí hành các quyền dân chủ trong nội bộ đâu? Chỉ trong các đồng chí chính trị các nước do dân chủ thì các người vào đồng mồi đồng chí đồng xem theo các quy tắc dân chủ.

Trong các đồng Cộng Sản, chỉ có các lãnh tụ đồng chí quyết định bàn luận và bỏ phiếu với nhau thôi, và họ gọi đó là lối Dân Chủ Tự P Trung! Nói Dân Chủ Tự P Trung nghe nó cũng không có nghĩa là chỉ có các lãnh tụ quyết định. Thực tế khi họ là Bộ Chính Trị đã “bảo trì” một việc, đó là khi họ quyết định các điều kiện chỉ có việc quyết định mà thôi. Cái lối xem đồng chí đó chỉ có chức vụ không phải là lối sống dân chủ.

Năm 1927 mốt ngón i sáng lòp đống Cảng Sìn Ý là Ignazio Silone đi dò Ban Chỗp Hành Trung Cảng Sìn Quốc Tự. Độc chưởng trình hòp thợy có mốt ngho quyết lên án mốt bài do Leon Trotsky viết, Silone yêu cầu đòn c coi tài liều xem Trotsky viết nhong cái gì. Stalin là tòng thợ ký Ban Chỗp Hành Trung Cảng giái thích rồng tài liều này không nên phô bỉn vì “nhay cùm” quá. Ignazio Silone từ chối không chịu bàn. Mốt đòng chí Cảng Sìn Bulgarie giái thích cho Silone biết là Stalin đang chống Trotsky. Ngày hôm sau hòp ban chỗp hành, khi ngho quyết đòn c đưa ra, Silone vẫn đòi phòi đòn c coi bìn văn cùa Trotsky rõi mốt biếu quyết. Stalin bèn rút lòi, không đem bàn chuyén đó nà.

Sau khi hòp Moscow xong, trên đòn vòi, tại Berlin thì Ignazio Silone cùm mốt tò báo cùa Cảng Sìn đó, thợy tòi ng thuởt rồng hòi ngho Ban Chỗp Hành Trung Cảng Sìn Quốc Tự đã biếu quyết đòng thanh cùc lòc phòn bác bài cùa Leon Trotsky!

Đó là lòi sinh hoét dân chỗ kiều Cảng Sìn! Hai năm sau Ignazio Silone đã xin tòm ròi khói Ban Chỗp Hành Cảng Sìn Quốc Tự, và năm 1931 thì bùi trùc xuôi tò khói đòng.

Cảng Sìn chỗ là mốt trong nhiều chỗ đòn c tài, nhò các chỗ đòn phát xít, quân phiết, tò bìn quò đòn, dân chỗ giái hiòn; hò cùng theo lò lòi xòp đòn tròn, trên bùo đòn i nghe nhò vò y. Cho nên hò ghò nhong ngòi tò do dân chỗ.

Nhong bùc tiòn tò nhiên cùa loài ngòi i là phòi sòng tò do dân chỗ. Theo báo cáo cùa lò y hòi Nhân Quyền Liên Hiếp Quốc, trong 25 năm tò năm 1980 có 81 quòc gia đã tiòn bùc trên đòn dân chỗ hóa đáng kí, trong đó có 33 nòc đòn tò chỗ đòn quân phiết sang chỗ đòn dân chỗ. Trong thợ giái hiòn nay, có 140 quòc gia trong sò khoòng 200 nòc đã có bùu cù tòn đòn tò do, và 81 quòc gia trong sò đó thợc sò có tò do, tòc là khoòng 60 phòn trăm nhân loài.

Tò chỗ Freedom House đã làm mốt danh sách các quòc gia theo chỗ đòn tò do dân chỗ, chia làm hai loài: Tò Do Thợt và Hòi Tò Do. Ngoài ra là nhong nòc Không Có Tò Do. Có 89 quòc gia đòn c coi là Tò Do Thợt, ngòi i dân trong các nòc đó có đòn các quyòn tò do dân sò, tò do chính trị. Có 58 nòc đòn c xòp hòng có tò do nhong chỗ a đòn tò. Việt Nam và Trung Cảng đòn thuộc loài thợ ba, thiòn tò do, còn đòn cuòi sò là nhong xò Cuba, Bùc Hòn, Miền Đôn.

Vò y khi loài ngòi i cù tiòn lên dòn dòn đòn chỗ đòn Dân Chỗ thì ngòi i ta nhòm cho ai đòn c hòn và đòn c hòn ng cái gì?

Có thõ nói ngay: Các nõi cõi tõ do dân chõ có đõi sõng kinh tõ cao hõn, vì các khõ nõng cõa dân chúng đõi cõi tõ do phát huy và sõ dõng hõu hiõu hõn. Âu Châu, sau Đõi Chiõn Thõ Hai các nõi cõi Đông Âu theo chõ đõ Cõng Sõn đõi cõ tài, trình đõ kinh tõ phát triõn thua kém các nõi cõi phia Tây sõng tõ do dân chõ. Chõ so sánh Đông Đõc või Tây Đõc là thõy ngay: Cùng mõt dân tõc, cùng mõt văn hóa, lõch sõ, chõ khác nhau võ chõ đõi chính trõ đõi cõ tài hay tõ do. Nhõng ngày trong các nõi cõi Tây Âu cũng có nhõng xõ đõi cõ tài là Bõ Đào Nha và Tây Ban Nha. Sau khi nhõi đõi cõ tài Antonio Salazar (1932 - 1968) chõt, năm 1976 Bõ Đào Nha đã lõp mõt bõn Hiõn Phap mõi theo chõ đõi dân chõ đõi nghõ. Tõõng Franco i Tây Ban Nha chõt năm 1975, ba năm sau nõi cõi này cũng thay đõi, các đõng phái phát triõn trong chõ đõi quân chõ lõp hiõn, và hõ sõng thõt sõ trong chõ đõi tõ do. Tõ khi dân chõ hóa, đõi sõng kinh tõ hai quõc gia này đã tiõn triõn đõi theo kõp các nõi cõi khác i Tây Âu.

Chúng ta thõõng nghe nhõng ngõi muõn bõ o võ chõ đõi đõi cõ tài nói rõng hõ khõng cõn tõ do dân chõ, cõ đõi cõ tài mà kinh tõ phát triõn là tõt rõi. Nhõng phõi biõt rõng trên đõi sõng lâu dài cõa mõt quõc gia thì chính nhõ có dân chõ tõ do mà kinh tõ nhõu nõi cõi phát triõn mõnh hõn. Các chõ đõi đõi cõ tài đõi có nhõng chõõng ngõi cõn trõ khõng cho sinh hoõt kinh tõ tõ do phát triõn. Mõt thí dõ là tình trõng phí phõm tài nguyên quõc gia, tài nguyên thiên nhiên và sõc ngõi khõng đõi cõi sõ dõng đúng hiõu quõ. Nhõ nõu ăn cõp cõa công, nõu tham nhõng cõn trõ ngõi kinh doanh; hoõc chõ đõi chõ dùng ngõi trung thành või cõp trên mà khõng cõn biõt khõ nõng, phát triõn tài báo cáo lão mà khõng phát huy tài năng thõt; đó đõi là nhõng chõõng ngõi khõng cho kinh tõ tiõn bõ.

Cho nên có thõ nói viõc tranh đõi u thiõt lõp mõt chõ đõi tõ do dân chõ là cho “tõt cõi mõi ngõi” đõi cõi hõõng, nhõ kinh tõ phát triõn cao hõn. Mõt nõi cõi theo kinh tõ thõ trõõng cũng khõng thõ phát huy đõi y đõi nhõng khõ nõng cõa xã hõi nõu khõng bõ o võ đõi cõi đõi o công bõng, tinh thõn “trõng pháp,” hõ thõng thõ tõc, luõt lõ bõ o võ quyõn tõ hõu. Nhõng chõ đõi đõi cõ tài thõõng khõng thõc hiõn đõi cõi nhõng quy tõc đó vì tinh thõn phe đõng.

Nhõng cuõc sõng tõ do dân chõ khõng phõi chõ có mõc đõich giüp mõi ngõi sõng trong nõn kinh tõ khõa giõ hõn. Đõi u quan trõng hõn nõa là ngõi ta sõng có nhân phõm cao hõn, tõng ngõi mõt. Nhõ mõt või gõp ý kiõn “Dân Chõ Cho Tui” trên mõng lõõi X-Cafe trong nõi cõi viõt, “Chõ có loài võt mõi có thõ thõa män khi đõi cõi ăn no, rõi ngõ kõi, sõng chõt mõc bay, võt lo thõn võt. Con ngõi thi ai chõng có mõi đõi cõi sõng vui võ và hõnh phúc, đõi cõi tõ do tõ tõõng, đõi cõi nói lõen nhõng gõi mình nghĩ, mình thõy đúng?”. Đây là mõt mõi cõa mõi ngõi Viõt Nam, nõu khõng tôn trõng khát võng đó thi coi thõõng dân Viõt Nam quál!

Còn một lý do nữa khi nói chúng ta phải chung dứt nhũng chỗ đỗ đỗ tài, là lối sống tinh do dân chỗ sỗ bỗ vỗ đỗ lý cho chỗ xã hội, chỗ dân tộc. Một lý do khác là phong trào lý trong các nỗ lực đỗ tài bỗ suy đỗ i là ngỗ i ta không đỗ c khuyễn khích sống lối sống thiền. Trái lối, các chỗ đỗ đỗ tài chỗ làm gốm xanh, bỗng cách sống dỗi trá tinh trên xu hướng đỗ i.

Nhà văn Aleksandr Solzhenitsyn, giỗ i Nobel năm 1970, viết, “Chúng ta đỗ ng quên rỗng bỗ o lỗc không bao giờ đỗ ng mỗt mình, nó không bao giờ tinh tinh đỗ c nỗ u đỗ ng mỗt mình. Nó phỗ i liên kết vỗ i đỗ i trá.” ... “Bỗ o lỗc tìm thỗ y chỗ trú i nỗ duy nhỗ t cỗ a nó là gian dỗ i. Số đỗ i trá tìm đỗ c bỗ o lỗc là chỗ nâng đỡ duy nhỗ t. Bỗ t cỗ kỗ nào coi bỗ o lỗc là phỗng tiễn thì cũng đỗ u lỗ y gian dỗ i làm quy tinh sống.”

Khi ngỗ i dân mỗt nỗc tinh sỗng chung vỗ i nhau trong số giỗ trá, sống cỗ mỗt đỗ i nhỗ vỗ y, thỗng nào nói đỗ i giỗ i nhỗ t thì thăng tiến nhỗ t, cỗ nhỗ thỗng i ta số mỗt thói quen sống lỗng thiền.

Cho nên mỗt chỗ đỗ đỗ tài đỗ u đỗ c cỗ xã hội. Một nhà văn châu Mỹ La tinh, Mario Vargas Llosa, cũng nói, “Chỗ đỗ đỗ tài làm nhỗ m đỗ c tinh cỗ nhỗng thỗ mà nó nỗ m trong tay; tinh các đỗ nh chỗ chính trỗ cho tinh mỗi tinh quan giỗ a cha và con.”

Nhỗng ai đã sống qua trong mỗt chỗ đỗ đỗ tài thì hiểu đỗ c nhỗng đỗ u mà Solzhenitsyn hay Llaso nói tinh. Chỗ đỗ đỗ tài là mỗt thỗ chỗ tinh. Nó xâm nhỗp cỗ thỗ và đỗ u óc mỗi ngỗ i dân sống trong đó. Thỗ hít thỗ không khí tinh do, chúng ta số cỗm thỗ y khi sống trong chỗ đỗ đỗ tài tinh thỗn bỗ nhỗ m đỗ c nhỗ thỗ nào.

Nhỗ vỗ y thì không có lý do gì mà không tranh đỗ u cho đỗ ng bào Việt Nam chúng ta đỗ c hỗng thêm nhỗ u quyỗn tinh do dân chỗ. Nhỗng ngỗ i nói ngỗ i lỗ i chỗng qua là vì họ đang đỗ c hỗng nhỗng hỗ u quyỗn trong chỗ đỗ hiỗn nay, không muỗn mỗt. Nhỗng nhỗng hỗ u quyỗn đó không có gì bỗn chỗ t cỗ. Quyỗn hành số có lúc bỗ mỗt, tài sốn có lúc cũng mỗt. Đỗ i mình chỗ a mỗt thì đỗ i con cái cũng có thỗ mỗt. Vì khi xã hội không có tinh do, không tôn trọng luật pháp công bỗng, ngỗ i dân không đỗ c tinh do phát triển, không đỗ c tinh do chỗn ngỗ i cai trị, thì không có gì bỗ o vỗ quyỗn sống cho ngỗ i nào cỗ. Cho nên chính nhỗng ngỗ i đang đỗ t câu hỏi “Dân Chỗ Cho Ai?” cũng nên tinh trỗ lỗ i mình: “Dân Chỗ Cho Chính Tui!” Và nên bỗ t đỗ u tranh đỗ u cho tinh cỗ mỗi ngỗ i Việt Nam đỗ c hỗng các quyỗn tinh do dân chỗ.